

УДК 336:330.322

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-12\(52\)-3375-3384](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-12(52)-3375-3384)

Чумаченко Ольга Григорівна канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки та фінансів ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, <https://orcid.org/0000-0003-3404-3976>

Шуригін Антон Валерійович студент магістерської програми кафедри економіки та фінансів ВНЗ «Університет економіки та права, м. Київ, <https://orcid.org/0009-0009-9362-1474>

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ УЧАСНИКІВ ПРОЄКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ ЯК ФАКТОР УСПІХУ ПРОЄКТУ

Анотація. Проектне фінансування як різновид фінансування реальних інвестицій зарекомендувало себе як досить успішний спосіб залучення коштів для фінансування інвестиційних проектів у розвинених країнах. Зараз проектне фінансування є однією з найбільш поширених форм організації залучення інвестицій у реальний сектор економіки як у промислово розвинених, так і в нових індустріальних країнах, що розвиваються. За схемою проектного фінансування реалізується сьогодні значна кількість проектів загальним обсягом кожного до 100 млн. дол.

Проте в Україні існує ряд чинників, які роблять неможливим використання проектного фінансування, зокрема: недостатній рівень розвитку вітчизняних джерел боргового фінансування у порівнянні з розвиненими країнами. Внутрішні кредитні ринки не мають достатніх і ліквідних коштів, необхідних для широкомасштабного фінансування капіталомістких проектів, особливо великих з тривалими термінами погашення позик. Фактично відсутній досвід оцінки та прийняття на себе частини або всіх проектних ризиків; недостатньо розвинені правова культура і законодавча стабільність у сфері узгодження і розподілу ризиків, а також надання гарантій та інших форм зобов'язань за кредитним фінансуванням. Комерційна і кредитна документація за проектним фінансуванням достатньо складна і може підкріплюватися законодавчо-нормативною базою. Мають бути законодавчо оформлені всі види зобов'язань і гарантій, розподіл ризиків і прибутків, політичні і страхові ризики і т. п. Особливої уваги заслуговує фінансова стійкість учасників. Ця стійкість демонструє їхню здатність покривати витрати та погашати зобов'язання і оцінюється за допомогою комплексу показників, що включають фінансову стабільність, гнучкість та потенціал, що дозволяє інвесторам оцінити ризики проекту. Фінансове обґрунтування проекту є важливою частиною його реалізації, що підтверджує вигідність вкладень та очікувану прибутковість.

Ключові слова: фінансова стійкість, проєктне фінансування, проєкт, постачальники.

Chumachenko Olga PhD, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Economics and Finance, University "KROK", Kyiv, <https://orcid.org/0000-0003-3404-3976>

Shurygin Anton student of the master's program of the Department of Economics and Finance, University of Economics and Law, Kyiv, <https://orcid.org/0009-0009-9362-1474>

FINANCIAL STABILITY OF PROJECT FINANCING PARTICIPANTS AS A SUCCESS FACTOR

Abstract. Project financing as a type of real investment financing has proven itself to be a fairly successful method of attracting funds to finance investment projects in developed countries.

Currently, project financing is one of the most common forms of organizing investment attraction in the real sector of the economy in both industrialized and newly industrialized developing countries. According to the scheme of project financing, a significant number of projects with a total volume of up to USD 100 million are being implemented today.

However, there are a number of factors in Ukraine that make it impossible to use project financing, in particular: the insufficient level of development of domestic sources of debt financing in comparison with developed countries. Domestic credit markets do not have sufficient and liquid funds necessary for large-scale financing of capital-intensive projects, especially large ones with long loan repayment terms. In fact, there is no experience in assessing and assuming part or all of the project risks, insufficiently developed legal culture and legislative stability in the area of coordination and distribution of risks, as well as the provision of guarantees and other forms of obligations under credit financing. Commercial and credit documentation for project financing is quite complex and can be supported by a legislative and regulatory framework.

All types of obligations and guarantees, distribution of risks and profits, political and insurance risks, etc., must be legislated.

The financial stability of the participants deserves special attention. This sustainability demonstrates their ability to cover costs and repay obligations and is evaluated using a set of indicators that include financial stability, flexibility and capacity, which allows investors to assess the risks of the project. The financial justification of the project is an important part of its implementation, which confirms the profitability of investments and the expected profitability.

Keywords: financial stability, project financing, project, suppliers.

Постановка проблеми. Підготовки, реалізації і фінансування реальних інвестиційних проектів демонструє, що така діяльність має високий рівень ризику порівняно з іншими видами підприємницької діяльності. Це зумовлено тривалим життєвим циклом реальних інвестиційних проектів та невизначеністю щодо майбутніх результатів. Крім того, реалізація інвестиційного проекту передбачає участь в ньому багатьох суб'єктів господарювання і помилка одного з них може становити загрозу проекту в цілому. Особливої уваги потребують методи фінансування інвестиційних проектів, серед яких особливо актуальною є проблема визначення фінансового стану учасників проекту та підтвердження реальності одержання запланованих потоків готівки шляхом виявлення і розподілу всього комплексу ризиків, пов'язаних з проектом, між сторонами, які беруть участь у реалізації проекту (підрядні організації, фінансові установи, державні органи, постачальники сировини, споживачі кінцевої продукції).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Польова, Н., Приведа, Ю., Подібка, В. розглядають напрями адаптації існуючих у сфері управління проектами підходів до особливостей реалізації будівельних інвестиційних проектів. При цьому поряд з методологічними особливостями, характерними для Project Management, автори приділяють особливу увагу проектно-кошторисній документації як основному джерелу інформації про натуральні та вартісні характеристики будівельного інвестиційного проекту та основної форми управління ресурсами проекту. [7]

Македон В.В. досліджує вплив цифрової трансформації на процес управління інвестиційними проектами підприємства та нові підходи до вибору і впровадження цифрових інструментів для підвищення ефективності управління проектами. На думку автора цифрові інструменти, такі як ERP-системи, платформи для управління проектами та хмарні сервіси, суттєво змінюють традиційні підходи до управління проектами, забезпечуючи прозорість, підвищення ефективності та гнучкість управління. [5]

Башнянин Г.І., Лінтур І.В. розглядають питання, які стосуються економічної сутності і методичних основ оцінки фінансової стійкості підприємства, вплив різних чинників на зростання чи зменшення фінансової стійкості підприємств. Детально аналізують основні підходи визначення «фінансова стійкість» підприємства, визначають показники, які забезпечують фінансову стійкість підприємства. [10]

Левкович О. В., Калашнікова Ю. М. зупиняються на тезі, що сьогодні фінансова стійкість є комплексною категорією, яка вивчає ресурсний потенціал підприємства, його фінансовий стан, залежність від впливу внутрішніх і зовнішніх факторів та спроможність забезпечити ефективну діяльність при збереженні платоспроможності. Фінансова стійкість є ключовим орієнтиром при плануванні діяльності, при впровадженні інноваційних технологій на підприємство, загалом її показники відображають рівень ризиковості функціонування та можливості банкрутства в майбутньому. [4]

Сак Т.В. та Шепелюк Н.П. розглядають модель діагностики фінансової стійкості підприємства як взаємодію суб'єкта управління щодо забезпечення фінансової стійкості об'єкта через використання методів, інструментів і важелів. Акцентують увагу на таких методах оцінки фінансової стійкості підприємства, як аналіз коефіцієнтів та рейтингової системи, а методики діагностики можуть відрізнятися для різних розмірів підприємств та галузевої приналежності. [8]

Мета статті. Визначення взаємодії аналізу фінансової стійкості суб'єктів господарювання та ефективності реалізації складних масштабних проєктів. Важливе значення має не тільки одноразова оцінка фінансового стану на початковій стадії підготовки інвестиційних проєктів, але і постійний моніторинг в процесі реалізації проєктів.

Виклад основного матеріалу. Проектне фінансування — фінансування інвестиційних проєктів, у якому джерелом обслуговування боргових зобов'язань є грошові потоки, генеровані проєктом. Специфіка цього виду інвестування у тому, що оцінка витрат і доходів здійснюється з урахуванням розподілу ризику між учасниками проєкту.

Проектне фінансування - це метод залучення довгострокового позикового фінансування для великих проєктів, за допомогою фінансового інжинірингу, заснований на позиції під грошові потоки, створювані тільки самим проєктом, і є складним організаційним та фінансовим заходом щодо фінансування та контролю виконання проєкту його учасниками

Структури проектного фінансування можуть відрізнятися залежно від специфіки фінансування проєкту, особливостей призначення проєкту, а також від виду договору (контракту), що є основою фінансування.

Але існують загальні принципи, що лежать в основі методу проектного фінансування:

- Проектне фінансування використовується для фінансування щодо «відокремленого» проєкту (з юридичного та економічного боку) через юридичну особу, що спеціалізується на реалізації цього проєкту (часто для отримання та використання проектного фінансування створюють окрему, так звану проектну компанію);

- Як правило, частіше проектне фінансування застосовується для нового проєкту, ніж для вже створеного бізнесу (зазвичай використовують при реструктуризації заборгованості);

- Джерело повернення вкладених коштів - прибуток від реалізації інвестиційного проєкту (відокремлений від фінансових результатів діяльності ініціаторів проєкту);

- Частка залученого капіталу загальному обсязі фінансування проєкту становить 70-80 % (великий фінансовий важіль);

- Для позикового капіталу проектного фінансування інвестори не надають забезпечення чи гарантії, або забезпечення чи гарантії не повністю покривають фінансові ризики щодо проєкту;

- Позикодавці, при виплаті відсотків і боргів, розраховують в основному на надходження коштів від реалізації проекту (майбутній прибуток), а не на вартість активів та фінансові показники компанії. [6]

Основними гарантіями для позикодавців є контракти компанії, ліцензії та виключні права використання та розробки цінних активів, або технології та виробництво конкурентоспроможної продукції. Проект має обмежений термін життя - термін дії контракту або ліцензії на види робіт або розробку активів, термін введення в експлуатацію об'єктів чи споруд, початок серійного випуску продукції.

В процесі проектного фінансування розрізняють:

- фінансування з повним регресом на позичальника: застосовується, як правило, за фінансування невеликих, малорентабельних проектів. У цьому випадку позичальник приймає на себе всі ризики, пов'язані з реалізацією проекту;

- фінансування без регресу на позичальника: передбачає, що всі ризики, пов'язані з проектом, бере він кредитор. Дані проекти найбільш прибуткові та привабливі для інвестицій, що дають в результаті реалізації проекту конкурентоспроможну продукцію;

- фінансування з обмеженим регресом на позичальника. найпоширеніша форма фінансування. Всі учасники розподіляють ризики, що генеруються проектом, отже, кожен зацікавлений у позитивних результатах реалізації проекту на всіх стадіях його реалізації. [9]

Для організації проектного фінансування інвесторам та кредиторам необхідно створювати команду фахівців з опрацювання даного проекту, яка володіє всіма необхідними знаннями в областях: інжиніринг; експлуатація; правові питання щодо процедур придбання, отримання дозволів; розробки проектних контрактів; оформлення документів, необхідних для кредитування, тощо; бухгалтерія та оподаткування; фінансове моделювання; фінансове структурування

У зв'язку з тим, що процес розробки всіх проектів може займати від кількох місяців до кількох років, інвесторам не варто недооцінювати масштаби витрат. Серйозні витрати неминучі, оскільки персонал, найнятий інвесторами для розробки проекту, працює над ним протягом тривалого часу, можливо, проводячи багато часу в поїздках або створивши місцевий офіс. З іншого боку необхідно враховувати витрати, пов'язані із залученням зовнішніх консультантів. Витрати розробку можуть досягати 2,5-5 % вартості проекту, і завжди існує ризик, що проект виявиться неефективним і всі витрати доведеться списати. Отже, система регулювання витрат грає істотну роль. [6]

Крупні інвестиційні проекти — це масштабні проекти, які включають будівництво промислових об'єктів, модернізацію підприємств та інші інвестиційні програми з обсягом вкладень від мільйонів до мільярдів доларів США. Їхньою метою є створення нових або модернізація існуючих виробництв

з метою отримання економічної вигоди, задоволення соціальних потреб та розвитку галузей економіки.

Виокремлюють наступні “хвилі» проектного фінансування:

1. Проектне фінансування спочатку почали застосовувати при фінансуванні проектів, пов’язаних з видобуванням природних багатств (нафти, газу, природних копалин).

2. В 80-і роки банки, які спеціалізувалися на проектному фінансуванні почали впроваджуватись у сектор телекомунікацій, гірничодобувної промисловості, туристичний бізнес.

3. Після прийняття закону про регулювання діяльності приватних інфраструктурних організацій в США почало розвиватися фінансування незалежних енергетичних проектів (IPP-проекти).

4. З початку 90-х років в Великобританії в зв’язку з прийняттям закону про приватне фінансування (Private Finance Initiative, PFI) розвивалось фінансування суспільної інфраструктури (дороги, транспорт, громадські будівлі і т.п.)

5. В кінці 90-х на основі принципів проектного фінансування отримало свій розвиток фінансування світового розповсюдження мереж мобільного телефонного зв’язку.

Таблиця. 1

Використання проектного фінансування (масштабні інвестиційні проекти)

Будівництво нових промислових об'єктів	Створення нових заводів, фабрик або великих інфраструктурних об'єктів
Масштабна модернізація підприємств	Комплексна реконструкція існуючих виробничих потужностей, наприклад, хімічних комбінатів, з метою підвищення ефективності та впровадження нових технологій
Розвиток енергетичних проектів:	Вкладення в будівництво або модернізацію електростанцій, мереж передачі електроенергії, відновлюваних джерел енергії тощо
Транспортна та логістична інфраструктура:	Проекти, спрямовані на будівництво автомагістралей, залізниць, портів, аеропортів.

Джерело: складено авторами

До характеристики масштабних інвестиційних проектів відносять:

□ Високий обсяг інвестицій: Зазвичай перевищують мільйони доларів США, іноді досягаючи мільярдів (мегапроекти).

□ Масштабність: Охоплюють створення або реконструкцію великих виробничих, промислових або інфраструктурних об'єктів.

□ Тривалий життєвий цикл: Реалізація таких проектів може тривати багато років.

□ Складність: Часто включають складні технічні, організаційні та ресурсні аспекти.

□ Значний вплив на економіку: Створюють нові робочі місця, стимулюють розвиток суміжних галузей та формують значний економічний ефект.

Враховуючи ці характеристики необхідно розуміти, що ефективність організації проектного фінансування у повній мірі залежить від наявності розвинуеного ринку фінансових послуг в країні, до якого належать професійні послуги на ринках банківських, страхових, пенсійних, інвестиційних послуг, а також операцій з цінними паперами та інших видах ринків, що забезпечують обіг фінансових активів [3]

Оцінка проекту за економічними критеріями починається з оцінки партнерів. Вивчаються фінансовий стан кожного з партнерів, їх досвід, положення на ринку товарів і послуг, репутація тощо. На стадії попереднього аналізу основними завданнями є визначення зацікавленості партнерів у реалізації проекту і їх здатності виконати комерційні і фінансові зобов'язання.

Під час аналізу надійності партнерів досліджуються загальний фінансовий стан, досвід зовнішньоекономічної діяльності, наявність експорту, обсяг ресурсів.

На цій стадії вивчаються також основні звітні документи партнерів, а саме: баланси, рахунки прибутків і збитків, звіти про зміни фінансового стану за ряд років. Аналіз фінансового стану фірми будується на розгляді грошових потоків, що дозволяє точно визначити вид діяльності, що приносить їй найбільший дохід, витрати, а також дасть можливість скласти прогнози на найближчу перспективу.

Аналіз фінансових даних проводиться на базі звітних документів, завірених незалежними аудиторамі. Для точного визначення фінансового стану фірми розраховуються такі співвідношення:

- оборотний капітал і короткострокові зобов'язання;
- оборотність дебіторської заборгованості і запаси товарно-матеріальних цінностей;
- доходи і поточні активи;
- оборотний капітал і чистий прибуток;
- оборотний капітал і загальна заборгованість;
- готівка плюс цінні папери, що легко реалізуються, і короткострокова заборгованість;
- вартість реалізації продукції, податки, операційні витрати і середні поточні активи (показує, чи досить поточних активів для покриття можливого збільшення витрат);
- високоліквідні активи і річні витрати готівки;
- чистий прибуток і обсяг продажу;
- кредиторська заборгованість і середній розмір щоденних продажів;
- довгострокова заборгованість і акціонерний капітал.

В процесі дослідження фінансової стійкості учасників проєкту важливо встановити:

- Рівень власного та позикового капіталу, який показує, яку частку активів компанія може фінансувати за рахунок власних коштів.
- Здатність учасників проєкту управляти своїми фінансовими ресурсами та швидко адаптуватися до змін у ринкових умовах.
- Здатність генерувати достатній грошовий потік для покриття всіх інвестицій та отримання прибутку. [4]

Разом з аналізом різних фінансових показників розглядається цілий ряд аспектів майбутньої діяльності в рамках реалізації проєкту: сфера діяльності, потреби, ринки збуту тощо.

Особливу увагу слід звернути на постачальників.

Таблиця. 2

Критерії оцінки постачальників

Сфера охоплення	Номер критерію	Характеристика критерію
Масштаб	1	Є кваліфікованими спеціалістами по обліцювальним системам
Масштаб	2	Можуть здійснювати будівництво в окремих районах
Якість	3	Мають ефективне програмне забезпечення якості
Якість	4	Можуть надати хороші рекомендації
Часові межі	5	Своєчасне постачання
Часові межі	6	Характерна точність оцінки роботи
Ресурси	8	Завжди вкладаються в кошторис
Ресурси	9	Співробітництво з ними вигідне з точки зору затрат

Джерело: складено авторами

Після вибору організації зі сторони, послугами якої планує скористатися основна компанія замовник, необхідно вирішити, який тип контрактів планується укласти. Існує п'ять основних типів контрактів:

- Контракт із фіксованою ціною; Один із найбільш розповсюджених типів контрактів при якому постачальник поставляє товари та послуги за фіксованою ціною. Як правило в таких контрактах більшу частину ризиків приймає на себе постачальник. Але клієнт сплачує за це контракту ціну, враховуючи премію за виконану роботу. Розмір цієї премії залежить від ступеня ризику.

- Контракт з оплатою часу і матеріалів. При укладанні такого контракту проєктна організація сплачує денну або погодинну ставку за ресурси. Крім вартості ресурсів проєктна організація сплачує також вартість матеріалів, яка розраховується на основі їх собівартості.

- Контракт на основі роялті. На відміну від перших двох типів контрактів при контракті на основі роялті організації спільно приймають на себе ризик, присутній проєкту. Цей метод, за яким організація-постачальник постачає товари

і отримує за них оплату на основі роялті. Роботи за контрактом на основі роялті як правило залежать від пропозиції масового бізнесу.

- Партнерство означає розподіл ризику. Обидві сторони узгоджують модель бізнесу, а потім докладають спільних зусиль для забезпечення успішності цієї моделі. Використання моделі партнерства залежить від економічного клімату при якому виконується проєкт. Важливість економічного клімату полягає в тому, що він обумовлює ступінь ризику, яку організація готова взяти на себе. В умовах нестабільності економіки розподіл ризику завжди являється привабливим, в результаті чого організації більш охоче приймають модель партнерства.

- Витрати плюс фіксована винагорода. Модель «витрати плюс фіксована винагорода» передбачає виконання компанією підрядником робіт на основі собівартості. В свою чергу, вона отримує фіксовані премії, які виплачуються на основі досягнутих результатів. Не відміну від контракту з оплатою часу і матеріалів витрати в даній моделі підлягають перевірці, а отже і контролю. В рамках даної моделі постачальникам пропонують високі премії за своєчасну доставку товарів.

Висновки. Підводячи підсумок, можна сказати, що у світовій практиці бізнесу розроблені інструменти, що дозволяють поєднати інтереси учасників проєкту в досягненні поставлених цілей. Важливими проблемами в рамках реалізації складних масштабних проєктів є: організаційне управління або управління відносинами з ключовими учасниками проєкту; створення економічної моделі; попередній розподіл ролі і обов'язків учасників проєкту та визначення фінансової стійкості цих учасників протягом всього періоду реалізації проєкту, оцінці величини і якості їх активів і детальному розподілі ризиків і відповідальності між його учасниками, що і забезпечить, в кінцевому рахунку, реалізацію проєктів в обумовлені терміни.

Література:

1. Закон України «Про концесію» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#n646>
2. Закон України «Про угоди про розподіл продукції» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1039-14#Text> Закон України «Pro uhody pro rozpodil produktsii»
3. Кравченко, М. О. Підходи до оцінювання фінансової стійкості інноваційно-активних підприємств / Кравченко М. О., Леонтовська М. А. // Економічний вісник НТУУ «КПІ»: збірник наукових праць. – 2022. – № 24. – С. 93-98. <https://doi.org/10.20535/2307-5651.24.2022.274831>
4. Левкович О. В. Фінансова стійкість як передумова інноваційного розвитку підприємства / О. В. Левкович, Ю. М. Калашнікова. // Ефективна економіка. - 2021. - № 4. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2021_4_22
5. Македон В.В., Ковнір О.О. Цифрова трансформація процесу управління інвестиційними проєктами підприємства.// Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво, 2024 р., № 3 (133) <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-3-11>

6. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Проектне фінансування» / авт.-упор. М.М. Деліні, Т.В. Лобунець. – Київ : НУБіП, 2022. – 162 с.

https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u317/2022_mr_proektne_finansuvannya.pdf

7. Польова, Н., Приведа, Ю., & Подібка, В. (2024). Організація управління інвестиційно-будівельними проєктами. // *РОЗВИТОК МІСТА*, (4 (04), 54–60. <https://doi.org/10.32782/city-development.2024.4-8>

8. Сак Т.В., Шепелюк Н.П. Діагностика фінансової стійкості підприємства: методологія та практика застосування №4(26), 2023 *Economic journal Odessa polytechnic university*<https://economics.net.ua/ejoru/2023/No4/37.pdf>

9. Сіренко Н.М. Проектне фінансування: курс лекцій / Н.М. Сіренко, О.А. Боднар. – Миколаїв: МНАУ, 2018. – 106 с. https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3605/1/Proektne_finansuvannya.pdf

10. Фінансова стійкість суб'єктів господарювання та шляхи її покращення / Г. І. Башнянин, І. В. Лінтур // *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. - 2016. - Вип. 2. - С. 98-101. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evzdia_2016_2_18

References:

1. *Zakon Ukrainy «Pro kontsesiiu» (Law of Ukraine "On Concession")* [in Ukrainian]

2. *Zakon Ukrainy «Pro uhody pro rozpodil produktsii» (Law of Ukraine "On Product Sharing Agreements")* [in Ukrainian]

3. Kravchenko, M. O. & Leontovska, M. A (2022) *Pidkhody do otsiniuvannia finansovoi stiikosti innovatsiino-aktyvnykh pidpriemstv (Approaches to assessing the financial stability of innovatively active enterprises)* // *Ekonomichnyi visnyk NTUU «KPI» : zbirnyk naukovykh prats.*

4. Levkovich, O. V. & Kalashnikova, Yu. M. (2021) *Finansova stiikist yak peredumova innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva (Financial stability as a prerequisite for innovative development of the enterprise)*// *Efektivna ekonomika* -№ 4: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2021_4_22 [in Ukrainian]

5. Makedon, V.V., Kovnir, O.O. (2024) *Tsyfrova transformatsiia protsesu upravlinnia investytsiinymy proektamy pidpriemstva. (Digital transformation of the process of managing investment projects of the enterprise)*// *Derzhava ta rehiony. Serii: Ekonomika ta pidpriemnytstvo*, № 3 (133) <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2024-3-11>[in Ukrainian]

6. Delini, M.M., & Lobunets, T.V. (2022). *Metodychni vkazivky dlia pidhotovky do praktychnykh zaniat ta vykonannia samostiinoi roboty z dystsypliny «Proektne finansuvannya» (Methodological guidelines for preparing for practical classes and performing independent work in the discipline "Project financing")* – Kyiv: NUBiP, 2022. – 162 s https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u317/2022_mr_proektne_finansuvannya.pdf [in Ukrainian]

7. Polova, N., Pryveda, Yu., & Podibka, V. (2024). *Orhanizatsiia upravlinnia investytsiino-budivelnymy proektamy. (Organization of management of investment and construction projects).* // *ROZVYTOK MISTA*, (4 (04), 54–60 <https://doi.org/10.32782/city-development.2024.4-8>

8. Sak ,T.V., & Shepeliuk, N.P.(2023) *Diahnastyka finansovoi stiikosti pidpriemstva: metodolohiia ta praktyka zastosuvannia. (Diagnostics of the financial stability of the enterprise: methodology and application practice)* №4(26), *Economic journal Odessa polytechnic* [in Ukrainian]

9. Sirenko, N. M. &. Bodnar, O.A. (2018) *Proektne finansuvannya: kurs lektsii (Project financing: a course of lectures)* Mykolaiv: MNAU_https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3605/1/Proektne_finansuvannya.pdf [in Ukrainian]

10. Bashnianyn, H. I. & Lintur I. V. *Finansova stiikist subiektiv hospodariuvannia ta shliakhy yii pokrashchennia (Financial sustainability of business entities and ways to improve it)* / *Ekonomichnyi visnyk Zaporizkoi derzhavnoi inzhenernoi akademii*. - 2016. - Vyp. 2. - S. 98-101.